

Bolyaisok egymásért!

Erdélyi program 2019. május 23-27.

A Határtalanul pályázat keretében lehetőségünk adódott, hogy osztályunkkal, a 11.b-vel elutazhattunk Erdélybe és a testvériskolánk diákjaival eltölthettünk öt felejthetetlen napot. Azt hiszem, ezt soha nem fogjuk tudni eléggé megköszönni.

1. nap

Erdélybe történő utazásunk során rengeteg gyönyörű tájat láthattunk, az egyik legemlékezetesebb a Királyhágó, ahol kicsit több időt töltöttünk és megtapasztalhattuk a magasság különbséget, valamint egyre inkább izgatottan vártuk a folytatást. Be kell, hogy valljak valamit: a 14 órányi buszút azért mindenkit megvisel és kétlem, hogy lenne, olyan ember, aki tökéletesen fest, mikor Kolozsváron leszáll, kinyújtóztatja a lábait és körbenéz. Ismeretlen hely, ismeretlen emberek, de még is valahol a szívünkben tudjuk, hol vagyunk és mit is jelent a magyaroknak, mit jelent nekünk. Nem tudom minden részletében felidézni, amit az idegenvezetőnk mondott el nekünk a Farkas utcai református templomban, a Mátyás-szobornál, a Bolyai-emlékeknél, a Szent Mihály templomnál vagy Mátyás szülőházánál, de arra pontosan emlékszem, amikor az első magyar hangot meghallottam egy idegennek vélt városban. Kissé olyan érzésem volt, mintha még otthon lennék, ami abszurd ennyi idő után, de még is... Nagyon vártam már a találkozást az erdélyi diákokkal, reméltem, hogy az idő tud gyorsabban haladni, mint a busz. Hiányoztak már és úgy éreztem ez a pár óra legalább olyan lassan telik, mint az a pár hét, amíg nem láttuk egymást. Az egész osztályunk ébren volt, zajongott, a tanárok a programokat egyeztették, a buszvezető pedig hol a diákokra, hol pedig próbált minden erejével az útra koncentrálni, elviselve még az egyre izgatottabb utasokat is. A Marosvásárhely-tábla mellett elhaladva és begurulva az iskola parkolójába aztán mindenki fellélegzett. Jakab tanár úr, a marosvásárhelyi csapat vezetője lelkesen lobogtatta a két iskola címerével ékesített zászlót érkezésünkkor. Egyre több mosolygó erdélyi diák tűnt fel mellette, keresve közöttünk az ismerős arcokat. *Kezdődik.* – gondoltam.

2. nap

Előljáróban mindenképpen szeretném megemlíteni, hogy az erdélyi vendégszeretet önmagáért beszél. Annyi útravalót kaptam, mintha legalábbis kettő helyett ennél és hetekre mentem volna kirándulni. A családok mindent megtettek azért, hogy a legnagyobb kényelemben legyünk és jól érezzük magunkat ottlétünk alatt.

A pénteki iskolalátogatás során kiderült, hogy a szombathelyi Bolyaitól eléggé eltérő és sokkal régebbi épület a Líceum. Engem a látványa inkább egy egyetemre emlékeztetett, de teljesen elvarázsolt a légkör és kisebb labirintusban éreztem magam, a fogadóm kalauzolása nélkül biztosan eltévedtem volna. Elsőként beültünk a díszterembe egy „rendhagyó” játékos magyar órára, és próbáltunk annyi műveltséget kipaszírozni magunkból, amit csak a saját tanóráinkon össze-össze szedegettünk. Egészen szép pontszámokat értünk el a vegyes csapatokkal, majd egy könyvbemutató keretében megismerkedtünk egy érdekes és izgalmas történelmi eseménnyel, az 1849-es nyergestetői csatával és annak máig élő hagyományával.

Bemehettünk a tanáriba, megnézhattunk egy-két tantermet, útközben meglestük a tablókat, képeket, érmeket és átsétáltunk a tornacsarnokba is. Ezután ellátogattunk a református temetőbe. Számomra nagyon furcsa volt ott állni sok száz km-re az iskolámtól, annak a tudósnak a sírjánál, akinek a nevét köszönheti. Meglátogattuk a híres erdélyi író, Sütő András kopjafáját is. A megemlékezés végén koszorúval fejeztük ki tiszteletünket a Bolyaiak előtt. A következő állomásunk, a Teleki Téka is különleges élményt jelentett nekünk: lenyűgöző gyűjteménye, páratlan könyvritkaságai lekötötte figyelmünket, mint ahogy a két génius (Bolyai Farkas és János) emlékszobája is.

Ebéd után városnéző sétára indultunk, megnéztük a szecesszió egyik csúcsteljesítményét, a Kultúrpalotát, benne a nagyszerű tükörtermet és a fotókiállítást. Lenyűgöztek a színek, a formák, igazából az egész palota. Gyönyörű volt belülről. Felmentünk a várostoronyba is, ahonnét csodás kilátás nyílt a belvárosra. Kísérőink lelkünkre kötötték, hogy ne nyúljunk a haranghoz, ha felérünk, mert az egész város zengeni fog tőle. Ennek a szabálynak a betartása nehezebb volt, mint megmászni a meredek lépcsőfokokat és ismételtetni „nem esem le, nem esem le”. Miután visszamentünk az iskolához, természetesen nem maradhatott el a csoportkép a Bolyaiak szobránál, aztán

utunkra engedtek minket hadd fedezzük fel vendéglátóinkkal együtt a várost. Feltűnt, hogy sokszor az erdélyi diákok sem tudták, hogy magyarul vagy románul szólaljanak meg és számomra megdöbbenő volt, hogy magam kenyeret sem tudnék venni, ha nem beszélném a nyelvet. Már pedig nem beszéltem, szóval örültem, hogy valaki mindig volt velem. A délután során találkoztunk másokkal, sokat beszélgettünk, vegyültünk, sokszor csak úgy „voltunk”. Ez alatt a délután alatt viszont rájöttem a kisebbség szó mit jelent nekik és nekem. Mi nekik a megengedett, a szabad és a kötelező. Meséltek az életükről, az iskoláról, Marosvásárhelyről és Romániáról. A diákok nagyon kedvesek voltak, segítőkészek és rugalmasak, a tanárok szintúgy.

3. nap

Első állomásunk szombaton a Bőjte Csaba-féle szovátai gyermekotthon volt. Megrendítő volt szembesülni, azzal, hogy vannak szülők, akik nem tudnak vagy nem is akarnak gondoskodni a gyerekeikről de szerencsére léteznek ilyen intézmények, melyek azért jöttek létre, hogy segítsenek az árváknak. Az ott „dolgozó” nevelők, szinte sajátjukként nevelik a gyerekeket, 24 órás „szolgálatban”. Hatalmas tisztelet jár nekik azért, amit tesznek nap, mint nap. Távozásunkkor átadtuk adományainkat, melyet még Szombathelyen gyűjtöttünk.

Ezután meglátogattuk a népszerű turisztikai központot, a Medve-tavat. Sajnáltam, hogy az eső miatt és idő hiányában nem tölthettünk ott többet, csupán körbesétáltuk. Először a szombathelyi Csónakázó-tóhoz hasonlítottam, de a séta során érdekesebb zugokat is megnéztünk és jóval nagyobbak látszott, mint azt eredetileg gondoltam. Folytattuk az utunkat Gyergyószentmiklóstra, ott ebéd után az örmény katolikus templomba látogattunk el, ahol a helyi plébános tartott nekünk egy kisebb előadást még a régi Bibliájukat is megmutatta, mely természetesen örmény nyelven íródott.

A Gyilkos-tó volt számomra a kirándulások egyik legkedvesebb természeti helyszíne, a kiálló facsonkok látványa miatt. Érdekesnek tartottam, hogy ezeket az algák tartósították és mai napig gyönyörűen láthatóak. Mások inkább a különböző halak és gyíkok után kutattak. Az eső sem csúfította el a hely atmoszféráját – gyönyörű tájat festett elénk a tó és az égbolt találkozása.

Ezután elindultunk a Békás-szorosba, de a tervezett túrát az eső miatt sokak csalódására nem tudtuk teljesen végigjárni, a hosszabb túránkra (a Mária-köre és a Pongrác-tető kilátóra) már el sem tudtunk indulni. Társaim szomorúan léptek fel a buszra és Jakab Barna tanár úr biztató szavai ellenére nehezen akarták elfogadni, hogy az ég ellenük fordult. A rövidebb séta ellenére is csodaszép helyen jártunk és még a buszról is élveztük a szoros furfangos kanyarjait. Hatalmas kőtömbök tornyosultak fölénk, mintha óriások lennének. A Salamon Ernő Líceum kollégiumában szálltunk meg estére, hogy a hosszú buszozás fáradalmait kipihenhessük. A vacsora után egy órára elengedtek minket a városba bókászni, így újra csapatosan fedezhettük fel ezt a vidéket is, mely még a marosvásárhelyiek számára is részben ismeretlen volt. Az említett kisebb- nagyobb bukkanókkal és emelkedőkkel ez a nap is véget ért és a tanárok legnagyobb megkönnyebbülésére mindenki ledobta a túracipőt és aludni tért.

4. nap

A reggelinél Kukor Ferenc tanár úr meglepetéssel állt elő: egyik osztálytársunk által tervezett „Bolyaisok egymásért” - feliratú pólókat vett elő egy dobozból. A szombathelyi diákok **piros**, a tanárok **fehér** és az erdélyi diákok **zöld** pólót kaptak, így nemzeti színekben folytattuk utunkat. Elsőként Gyergyószárhegyen a reneszánsz stílusú Lázár kastélyt tekintettük meg (sajnos csak kívülről), majd a maroshévízi – teljesen üres – Urmánczy-kastélyt. Utóbbi az egyik örökös mutatta be. Ezután a marosvécsi Kemény kastély és a Wass Albert emlékmű következett. Itt koszorút helyeztünk el az erdélyi író emlékére és egy vers is elhangzott Wass Alberttől (Üzenet haza: „*A víz szalad, a kő marad, a kő marad*”). Ez az üzenet az erdélyi magyarokról szól, végighallgatva fájt átérezni, mit is jelent igazán ez nekünk, s nekik, mert ha jobban belegondolunk az Erdélyben élők a határon kívül rekedtek, ahogyan a *kő* is.

A szászrégeni evangélikus templomban a lelkesző tartott előadást, végezetül a geryeszegi Teleki kastélyt jártuk be. Itt Teleki Tibor örökös és az erdélyi diákok történelemtanára Kálmán Attila tartott nekünk idegenvezetést. Az összes hely, ahol jártunk és épület, amit megnéztünk, azért volt érdekes, mert nagy részük koránt sem volt kész és csak részben volt a „látogatható” állapotban. Még is nagyon fontos számunkra. Tar Hajnalka tanárnő szavaival élve: „*Ezek az építmények most lehet, hogy nem annyira látványosak és nem a turizmus központjában állnak. De amint lesz rá igény és kapacitás biztos vagyok benne, hogy igazán gyönyörűek lesznek.*” Természetesen nem maradhatott el a

csoporthépek készítése sem, próbáltunk a színes pólókban megannyi helyszín előtt egy-egy magyar trikólórt alkotni, ami kisebb-nagyobb nehézségekkel, de végül sikerült. Ezen a napon volt a legnehezebb a hazaút, mert tudtuk holnap a busz már nem ide, hanem a szombathelyi Bolyai elé gurul be. Színes pólókban széledtünk szét az iskola elől. Mintha ez a nap is elrepült volna pár perc alatt...

5. nap

A búcsú. Nem tudom, ki, hogy van vele, de én sosem voltam jó ezekben. Amikor neki vágtunk a programnak nem hittem, hogy annyire fájdalmas lesz elköszönnöm mindenkitől és szerintem senki sem gondolta volna, hogy két osztály így megszeretheti egymást. A Bolyai János tudományára emlékeztető Pszeudoszféra emlékműnél készült az utolsó közös csoportkép. A buszunk elindult Szombathelyre, s szinte elveszett az integető kezek tömegében. A hazaúton a bánffyahunyadi református templomot sajnos zárva találtuk, így csak kívülről csodálhattuk meg és fotózhattuk le, viszont a tordai sóbánya csodálatos élmény volt. Gyönyörű hely és kihagyhatatlan élmény a s kötelező legalább egyszer titokban megkóstolni az ottani sót. Követni és hallgatni az idegenvezetőt, és közben gyönyörködni. Hallgatni a visszhangot és élvezni a szabad program alatt a csónakázást, és a játékokat.

A tordai sóbánya nagyon szép hely és felejthetetlen, a szédítő magasság ellenére. Kolozsvár izgalmas nagyváros, de még is Marosvásárhely fog leginkább hiányozni.

Sosem fogom elfelejteni, amikor magyar könyveket olvasgattam a könyvesboltban, velem szembe pedig egy kapun román zászló lobogott. Nem fogja senki elfelejteni, mennyi szeretet és odafigyelést kaptunk a napok alatt és mennyi új élménnyel gazdagodtunk. Átugorva a kliséket, valóban hálás a 11.b osztály, hogy ennek az élménynek részese lehetett és új emberi érzésekkel gazdagodhattunk. Megtanultuk a vendégfogadás alatt, milyen gondoskodni valakiről és milyen, ha rólunk gondoskodnak ugyanakkora vagy talán még több szeretettel. Valamint megtanultuk azt is, hogy vannak dolgok, melyek réginek és ósdinak látszanak, de az értékük sokkal nagyobb. Most már tudjuk azt is, hogy a piros, a fehér és a zöld színek együtt miért jelentenek többet önmaguknál. Mit jelent egymásért tenni dolgokat, mit takar, ha két iskola összefog. Mit jelent egy igazi baráti kapcsolat. Olyan kirándulás volt ez, ami tényleg meghatározó és emlékezetes. Ha valaki a kirándulás elején megkérdezi tőlem, miért „Bolyaisok egymásért” a jelszavunk és miért az van a pólómra

nyomtatva, azt mondom neki, hogy mert jól hangzik. Most, ha megkérdezed, miért ez a jelszavunk, azt mondanám, mert egymásért vagyunk és leszünk. Diák a diákkal. Ember az emberrel. Magyar a magyarral. Bolyais egy másik bolyaissal.

Elvégre mit számít az a „pár” kilométer, ha közben lélekben olyan közel vagyunk egymáshoz!

Takács Flóra 11.b